Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 2000 (Lepidoptera)

Willy De Prins

Abstract. Interesting records of Lepidoptera in Belgium in 2000 (Lepidoptera)
Four new Lepidoptera species are recorded for Belgium: *Monochroa palustrella* (Douglas, 1850), *Synanthedon flaviventris* (Staudinger, 1883), *Actenia brunnealis* (Treitschke, 1829) and *Lithophane leautieri* (Boisduval, 1829). Furthermore, several new province records are mentioned.

Résumé. Observations intéressantes de Lépidoptères en Belgique en 2000 (Lepidoptera)
Quatre nouvelles espèces de Lépidoptères ont été observées en Belgique: *Monochroa palustrella* (Douglas, 1850), *Synanthedon flaviventris* (Staudinger, 1883), *Actenia brunnealis* (Treitschke, 1829) et *Lithophane leautieri* (Boisduval, 1829). Plusieurs données faunistiques nouvelles par province sont également mentionnées.

Key words: **Lepidoptera – *Monochroa palustrella* – *Synanthedon flaviventris* – *Actenia brunnealis* – *Lithophane leautieri* – faunistics – first record for Belgium.**

De Prins, W.: Diksmuidelaan 176, B-2600 Antwerpen (willy.deprins@village.uunet.be).

Elachistidae

Elachista bisulcella (Duponchel, [1843]): een exemplaar werd verzameld te Antwerpen-Linkeroever op 21.VIII.1984 (det. V. Sruoga). Nieuw voor de provincie Antwerpen.

Gracillariidae

Cameraria ohridella Deschka & Dimic, 1986: de soort komt nu in alle Vlaamse provincies voor, bovendien is ze met zekerheid vastgesteld in Henegouwen en Luik.

Momphidae

Mompha locupletella ([Denis & Schiffermüller], 1775): een exemplaar werd waargenomen te Mortroux op 18.V.1999 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Mompha conturbatella (Hübner, [1819]): waargenomen te Oostham op 10.VI.1982 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Mompha sturnipennella (Treitschke, 1833): waargenomen te Maaseik op 26.VI.1993 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Mompha epilobiella ([Denis & Schiffermüller], 1775): waargenomen te Lanaye, einde juni 1998, te Haccourt in juni 1998, te Hermalle-sour-Argenteau in augustus 1998 en te Mortroux in augustus 1998, verder te Diepenbeek in augustus 1998 (alle leg. R. Spronck). Nieuw voor Limburg en Luik.

Gelechiidae

Monochroa palustrella (Douglas, 1850): vermeld als nieuw voor de Belgische fauna uit "De Oude Landen" te Ekeren, waar op 20.VIII.1997 een exemplaar werd verzameld (leg. G. De Prins). Nieuw voor België en Antwerpen (zie De Prins 2000: 81).

Parachronistis albiceps (Zeller, 1839): waargenomen te Opoeteren op 14.VI.1989 en te Rotem op 13.VI.1992 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Scrobipalpa costella (Humphreys & Westwood, 1845): één exemplaar te Zwijndrecht op 18.VIII.1977. Nieuw voor België en Oost-Vlaanderen (zie De Prins 2000: 125).

Sesiidae

Synanthedon flaviventris (Staudinger, 1883): in een feromoonval waargenomen te Meix-devant-Virton en te Ethe in juli 1999 (leg. T. & W. Garrevoet). Nieuw voor België en Luxemburg (zie Garrevoet & Garrevoet 2000: 153).

Tortricidae

Cochylimorpha straminea (Haworth, 1811): waargenomen te Visé in augustus 1996 en te Haccourt in juni 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Diceratura ostrinana (Guenée, 1845): waargenomen te Battice op 5.V.1998 (leg. A. Georis). Nieuw voor Luik.

Cochylis nana (Haworth, 1811): waargenomen te Haccourt op 30.V.1997, te Lanaye op 4.VI.1997 en te Eben-Emael op 2.VI.1999 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Isotrias rectifasciana (Haworth, 1811): waargenomen te Haccourt in mei–juni 1997 en 1999 en te Eben-Emael in juni 1999 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Endothenia gentianaeana (Hübner, [1799]): waargenomen te Visé in juni 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Endothenia marginana (Haworth, 1811): waargenomen te Lanaye einde april, begin mei 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Endothenia nigricostana (Haworth, 1811): waargenomen te Argenteau begin juni 1998 en 1999 en te Haccourt op 9.VI.2000 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Apotomis betuletana (Haworth, 1811): waargenomen te Warsage in juli 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Celypha aurofasciana (Haworth, 1811): waargenomen te Eben-Emael in juni 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Epinotia tenerana ([Denis & Schiffermüller], 1775): waargenomen te Haccourt in juni 1999 en te Visé in juni 2000 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Epiblema costipunctana (Haworth, 1811): waargenomen te Haccourt op 10.VI.1998 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Epiblema turbidana (Treitschke, 1835): waargenomen te Argenteau in juni 1997, 1998, 1999 en 2000 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Blastesthia posticana (Zetterstedt, [1839]): waargenomen te Visé in mei 1998 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Clavigesta purdeyi (Durrant, 1911): waargenomen te Haaltert op 23.VII.1994 (leg. B. Vanholder). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Enarmonia formosana (Scopoli, 1763): waargenomen te Maaseik op 2.VII.1994 (leg. B. Vanholder). Nieuw voor Limburg.

Ancylis obtusana (Haworth, 1811): waargenomen te Haccourt op 31.V.1999 leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Cydia gemmiferana (Treitschke, 1835): waargenomen te Haccourt in juni 1996, 1997, 1998 en 1999, en te Lanaye in juni 1999 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Cydia strobilella (Linnaeus, 1758): waargenomen te Haaltert op 7.V.1994 (leg. B. Vanholder). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Pammene regiana (Zeller, 1849): waargenomen op de Lozerheide te Bocholt op 10.VII.1999 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Dichrorampha gueneeana Obraztsov, 1959: waargenomen te Argenteau in juni 1997 (leg. R. Spronck). Nieuw voor Luik.

Epermeniidae

Phaulernis fulviguttella (Zeller, 1839): waargenomen te Beverlo op 23.VII.1981 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Pyralidae

Actenia brunnealis (Treitschke, 1829): deze soort werd voor het eerst uit ons land vermeld door De Selys-Longchamps (1844), maar nadien, en op diens eigen verzoek, weer ingetrokken door De Fré (1858). Ze werd daarom niet vermeld in de "*Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*" (De Prins 1998). Op 9.VIII.1999 ving J. Hecq een exemplaar op licht te Mont-sur-Marchienne (Spronck 2000: 210). Het gaat dus nu wél om een zekere observatie uit ons land. Nieuw voor België en voor de provincie Henegouwen. Deze soort dient in de "*Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*" ingevoegd te worden net na *Aglossa pinguinalis* (Linnaeus, 1758), p. 111.

Sciota adelphella (Fischer von Röslerstamm, 1836): waargenomen in de Demerbroeken te Zichem op 20.VI.1998 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Brabant.

Acrobasis consociella (Hübner, [1813]): waargenomen op de Lozerheide te Bocholt op 10.VII.1999 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Catoptria verellus (Zincken, 1817): waargenomen in het Walenbos te Winge op 18.VII.1998 (leg. G. Ariën). De soort komt dus met zekerheid in Brabant voor.

Pyrausta despicata (Scopoli, 1763): waargenomen te Stokkem-Kerkeweert op 7.VIII.1999 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Geometridae

Idaea subsericeata (Haworth, 1809): waargenomen te Stokkem-Kerkeweert op 7.VIII.1999 (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Noctuidae

Lithophane leautieri (Boisduval, 1829): 2 exemplaren op 3.X.1999, 1 ex. op 20.X.1999 telkens te Westende (leg. F. Bolland). Nieuw voor West-Vlaanderen en België (zie Vanholder 2000: 53, Vanholder & Bolland 2000). De soort dient

in the "*Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*" te worden ingevoegd na *Lithophane lamda* (Fabricius, 1787), p. 171.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar de verschillende mensen die mij hun gegevens ter beschikking stelden: Dr. Ugo Dall'Asta, T. C. Garrevoet, R. Spronck, B. Vanholder. Verder dank ik Dr. V. Sruoga voor het determineren van enkele Elachistidae.

Bibliografie

De Fré, Ch., 1858. Catalogue des Microlépidoptères de la Belgique. — *Annales de la Société entomologique belge* **2**: 45–162.

De Prins, W., 1998. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. — *Studiedocumenten van het K.B.I.N.* **92**: 1–236.

De Prins, W., 2000a. *Monochroa palustrella*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gelechiidae). — *Phegea* **28**(3): 81–82.

De Prins, W., 2000b. *Scrobipalpa costella*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gelechiidae). — *Phegea* **28**(4): 125–126.

De Sélys-Longchamps, E., 1844. Enumération des insectes Lépidoptères de la Belgique. — *Mémoires de la Société royale des Sciences de Liège* **2**: 1–35.

Garrevoet, T. & Garrevoet, W., 2000. *Synanthedon flaviventris*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Sesiidae). — *Phegea* **28**(4): 153–154.

Spronck, R., 2000. *Actenia brunnealis* (Treitschke, 1829), une nouvelle espèce pour la faune belge (Lepidoptera, Pyralidae, Pyralinae). — *Lambillionea* **100**: 210.

Vanholder, B., 2000. Trekvlinders in 1999, zestiende jaarverslag (Lepidoptera). — *Phegea* **28**(2): 37–56.

Vanholder, B. & Bolland, F., 2000. *Lithophane leautieri*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Noctuidae, Cuculliinae). — *Phegea* **28**(3): 119–122.